

Geachte college/Beste Raad/Geachte commissie,

Het Integraal Beleidsplan Sociaal Domein 2015 – 2016. 128 Pagina's teleurstelling en ten aanzien van de jeugdwet "oude wijn in nieuwe zakken" en "veel geschreeuw maar weinig wol". Met daarbij wel alle respect voor de betrokken ambtenaren die "de hersenspinsels" en dogma's van de beide portefeuillehouders in een "passend jasje" moesten gieten. Nog net geen leugens, en als je de materie niet kent leest het ambitieus en pretentiefus weg. Maar je zou het net zo goed een vorm van "volksverlakkerij" kunnen noemen.

Maar het "goede nieuws" is dat het "beleidsplan" slechts één jaar omvat, één van de verantwoordelijke wethouders "niet gelooft in een vooropgesteld beleidsplan waar je als gemeente halsstarrig aan vast moet houden" en hetgeen gepresenteerd wordt hoofdzakelijk overeenkomt met hetgeen in alle Nederlandse gemeenten wordt doorgevoerd. Dus u kunt zich als commissie Welzijn en (straks) Raad geen buil vallen door kritikeloos in te stemmen. Of door het beleidsplan gewoon aan te nemen. Ter kennisgeving. De huidige, potentiële en toekomstige cliënten daarentegen....., als ook de gehele (Woerdense) samenleving?

Die moeten het hier straks mee doen. Die hebben tenenkrommend aan moeten horen hoe bezuinigingen (oh neen; "financiële beheersing") werden verkocht met slogans, reclamecampagnes en kreten als; "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur", (1 huishouden, 1 plan, 1 coördinator), "Eigen regie", "We gaan het beter doen", "We gaan het anders doen", "Kan gemakkelijk voor dat geld", "alles-in-1 PGB", "PGB L&L (levenslang en levensbreed)", "Woerden loopt voorop"(vb; net als het merendeel van alle gemeente voldoet ook de Toegang van Woerden per 1-1-2015 niet meer en niet minder dan aan de minimale eisen) en meer van die "onzin", proefballonnetjes en luchtfietserij.

Vaak worden politici door collega's weggezet als populistisch (onlangs nog bij de gemeenteraadsverkiezingen, hoewel verkiezingen), het siert de portefeuillehouders (en hun partijen) wanneer wat dat betreft nu de hand in eigen boezem gestoken wordt.

En natuurlijk was er veel onduidelijkheid, werd er landelijk het afgelopen jaar redelijk wat aangepast, veranderd en financieel "hersteld", waren er onduidelijkheden over welke cliënt waar en hadden zorgaanbieders hun "managementcijfers" niet echt op orde (eufemisme). Pas laat beschikbaar. En was de gemeente gehouden aan de afspraak om bestaande zorgaanbieders ook (voor een deel) in 2015 te contracteren. Dit laatste nu wordt verkocht als "zorg continuïteit waarborgen". Maar van meet af aan was dit duidelijk. Van werker tot wetenschapper, van cliënt tot belangenorganisaties, van huisarts tot psychiater. Iedereen heeft zijn bedenkingen geuit en zijn angst uitgesproken. Zelfs betrokken ambtenaren roeren nu hun mond. Maar daar waar men landelijk doof was en is, was en is men dat ook hier in Woerden. Geweest en gebleven, waarschijnlijk ook blijvend

Niet zo erg als je als politicus dan maar aangeeft dat je het eigenlijk ook niet weet, dat het lastig is en er eigenlijk op dit moment alleen maar voor wilt zorgen dat niemand in de knel komt. Dat is wat anders dan "volksverlakkerij" en mensen onbewust en/of moedwillig voor de gek houden. Tenzij de wethouders alles wat ze riepen ook daadwerkelijk geloofden ....., maar dan moet en mag getwijfeld worden aan hun deskundigheid. Of in ieder geval; hun reflectief vermogen.

Immers, daar waar in bijlage B gesproken wordt over verschillende perspectieven, en vervolgens de posities van inwoners, maatschappelijke organisaties en/of professionals, politiek en ambtenaren worden “beschreven” als “schurend”, ontbreekt het kopje wethouders/portefeuillehouders.

Het is gerechtvaardigd om je af te vragen of een wethouder van financiën wel de meest aangewezen persoon is om iets essentieels als de transitie/transformatie binnen de domeinen jeugd en onderwijs inhoudelijk te begeleiden. Schuurt de financiële kant van deze opgave dan niet teveel met hetgeen inhoudelijk nodig is? En waar en wanneer valt zijn “machtswoord” binnen dit proces, zoals na de verkiezingen, lettende op de dialogen die nog gevoerd zouden moeten worden. Het was gepast geweest om ook het perspectief van de wethouder een plekje te geven. En daarbij is het tevens gerechtvaardigd en zelfs (professioneel) noodzakelijk om je af te vragen in hoeverre de wethouder verantwoordelijk voor WMO en Participatie, gelet op haar persoonlijke omstandigheden, wel de meest aangewezen persoon was/is om de transitie en transformatie binnen deze domeinen “objectief” vorm te geven? Een “helikopterview” te behouden? Kortom, in hoeverre kunnen haar “persoonlijke ervaringen” gaan schuren met wat maatschappelijke realiteit is? Dat ieder mens anders is, en iedereen andere mogelijkheden heeft.

En wat is de rol van Van Montfoort? Als persoon betrokken bij collegevorming. Als “bedrijf” mede betrokken bij de ontwikkeling van het sterk neergezette SAVE-team (hoe verhoudt dit zich tot het Amhk?) en wellicht straks weer een opdracht? Uitkomsten stresstest?

Maar wat wellicht nog het meeste schuurt, zijn de uitgangspunten. Met name het dogma integraal. Tegen die achtergrond hebben de transities namelijk tot nu toe alleen maar in het teken gestaan van “de vorm” (binnen budget). We kunnen nu dus stellen dat “de vorm de inhoud heeft bepaald”. Mijnsinziens had de inhoud het uitgangspunt moeten zijn, waardoor “de inhoud de vorm zou bepalen”. Daar waar door de verantwoordelijken gesteld wordt dat de “cliënt bepaalt” (eigen regie, eigen ondersteuningsplan levensbreed, eigenaar gegevens), hebben we het over een “wassen neus”. De grens (de vorm) is namelijk al vastgelegd. Dus hebben we het over wat mogelijk is (binnen de financiële kaders en uitvoering) in plaats van wat nodig is. En daarnaast ontbreekt het bij dit uitgangspunt (financiën) ook nog eens aan het nemen van iedere politieke verantwoordelijkheid. Immers, daar waar het “fout” gaat, wijzen we gewoon naar “de cliënt”, zijn/haar eigen regie. De andere wethouder desnoods. Wat dat betreft een “sterk (politiek) staaltje”. Ere wie ere toekomt. Maar gelukkig kunnen en mogen de meningen hierover verdeeld zijn. En mag iedereen zijn/haar eigen waarheid hebben.

Dit nu ter inleiding, waarbij ik aanteken dat ik feitelijk ook 128 pagina's zou nodig hebben om het gehele beleidsplan te “bespreken”. Ik zal me echter proberen te beperken tot bijlage 2; de Jeugdwet. En ik ben me er van bewust dat ik wellicht te kritisch, te detaillistisch en hier en daar te taalkundig bezig ben. Op teveel slakken zou leg. Negatief en “beren op de weg zie”. En ook wellicht nog eens te persoonlijk. Met het verwijt dat ik het breder moet zien. Dat ik de strekking toch wel begrijp? Oog moet hebben voor de (financieel) beperkte mogelijkheden van de gemeente en de realiteit. Dit alles heb ik meegewogen. Ik vind deze materie en de consequenties voor iedereen echter te belangrijk om mijn mond te houden.

Zeer zeker als er sprake is van “veel geschreeuw en weinig wol”, dubbele agenda’s, “verkapte informatie”. En wellicht strelen eigen ego, politiek gewin (carrière) ten koste van... Dan is kritiek, op basis van vrijheid van mening, het enige wat je als burger nog hebt. De politiek immers, een stem... zo verkwanselt. Maar alleen kritiek is natuurlijk te makkelijk, vandaar dat ik ook aanbevelingen zal geven. Als laatste. Kan daar weer kritiek op komen, hoop ik. Ontstaat er tenminste wel discussie ipv “afhameren”.

Bijlage 2; De Jeugdwet

Inleiding; het beleidsplan gaat uit van “meer samenhang in de ondersteuning”, “zoveel mogelijk eigen kracht (zelf/sociaal netwerk)” en dat “inwoners/huishoudens die zich melden met een vraag over.....”. Een soort wensdenken, wat direct alweer (terecht) onderuit wordt gehaald. Dus wellicht zou wat meer realisme passender zijn. Daarbij zou dan ook een definitie passen over het begrip “normaal”. Wat is “normaal” volgens de wethouders, wat is een “normaal” leven? Wat vinden wij als Woerdense samenleving “normaal”. Wat vindt de cliënt “normaal”? Als voorbeeld; op het moment dat we (een deel van) de Adhd-problematiek als “normaal” zouden zien, hebben we wellicht een aanzienlijk kleinere doelgroep en kunnen kosten bespaard worden.

1. Iedereen word bediend (dat mogen we hopen ja)

“In Woerden groeit gelukkig 95% van onze jeugd zonder problemen op, maar 5% heeft op enig moment, kort, langer (levenslang), eenvoudige of meervoudige hulp en ondersteuning of correctie nodig”. Los van het feit dat iedere jeugdige op enig moment minimaal een eenvoudige correctie nodig heeft, is het de vraag waar dit cijfer vandaan komt.

In Woerden zijn er volgens de Meicirculaire rond de 11.000 jeugdige in de leeftijd 0 tot 18 jaar. Daar is immers het budget van ongeveer 9 miljoen euro op gebaseerd (zo rond de 790 euro per jeugdige). Tel ik de tabellen bij elkaar op (GGZ 778, VB 70, Amhk 43, jeugdbescherming 20, jeugdzorg Plus 2, pleegzorg 19, residentiële zorg 32) kom ik op 964 “probleemjeugdigen”. Toch iets meer dan 5%, tenzij er (zal wel) dubbeltellingen zijn. Maar dan is nog niet meegenomen dat er een groot aantal jeugdigen is dat wel problemen heeft, maar geen adequate hulp. Persoonlijk durf ik de stelling wel aan dat in Woerden minimaal 10% van de jeugdigen (en hun ouder/ouders) gebaat zijn bij enige vorm van hulp.

Op het moment dat wordt uitgegaan (aanbod en financieel) van 5%, kan de Raad voorzien dat dit niet haalbaar zal zijn. Daarbij is dan nog niet eens meegenomen dat de “aanvragen” vanaf 2015 zullen toenemen. Vraag bijvoorbeeld maar na bij Jeugdzorg wat daar gebeurde op het moment dat de “deur verder open ging”? En we kennen allemaal de voorbeelden van jeugdigen in jeugdgevangenissen omdat er onvoldoende behandelplekken waren. Vraag dan ook maar even na hoe het met het aanbod van pleegzorg ouders is gesteld. Kortom; uitgaan van 5% is wederom wensdenken en geen oog hebben voor de realiteit. Met alle gevolgen van dien. Daarnaast is het zo dat er niet omschreven wordt wat dan “het resultaat” moet zijn. Blijven we bij 5%, mogen het meer jeugdigen worden? Of juist minder? Wanneer is het beleid “succesvol” te noemen? Mogen we groeien naar 10% omdat dan iedereen “in beeld is”? En hoe rechtvaardig is het om 9 miljoen te besteden aan slechts 5% van de jeugdigen? Past het niet beter in deze tijd (en de pedagogische en psychologische ontwikkelingen) om de kinderen waar het goed mee gaat te belonen met 795 euro per jaar?

Daarnaast wordt gesteld dat binnen de “5%” hulpbehoevende jeugd er twee groepen zijn te onderscheiden, waarna er vervolgens een gemakzuchtige indeling wordt gemaakt die zich kenmerkt door weinig inhoudelijke kennis. We wilden af van indicaties die zouden leiden tot classificaties..... Je zult maar ouder zijn met één van de genoemde “omschrijvingen” waarmee jij en je gezin hebt leren leven en het goed bedoelende 2W-team (er op af!!) op bezoek krijgen?

Ook wordt gesproken over zorgcontinuïteit. Ja, in 2015. Maar daarna? Is daarna de zorgcontinuïteit ook gewaarborgd? Is het “menswaardig” om de jeugdigen (en ouders) die gebruik moeten maken van langdurige zorg nog een jaar langer in onzekerheid te laten? Oh ja, PGB. Dan kunnen en mogen ze na 2015 eventueel de door hen gewenste, maar wellicht door Woerden niet gecontracteerde zorg “zelf” inkopen. Maar als “men” dat nou niet wilt? Als men gewoon ZIN wil? Zoals nu al 85% van de huidige cliënten Awbz (cijfers ClZ) die overgaan naar de WMO. Waar blijft dan eigen regie? Of gaan we tijd, energie en menskracht (dus geld) inzetten om de mensen te bewegen te kiezen voor een PGB ipv die tijd, energie en menskracht (dus geld) te gebruiken voor adequate en passende noodzakelijke hulp? Als het aan de portefeuillehouders ligt ...., ja dus. Maximale inzet!

“De gemeente Woerden heeft overigens geld gereserveerd in geval de beschikbaar gestelde decentralisatiegelden jeugdzorg ontoereikend zijn. Hierdoor biedt Woerden de beloofde zorgcontinuïteit” (voor een jaar dus). In de begroting staan posten van 1 miljoen (2015), 500.000 en 200.000. Afkomstig uit het bovenwettelijk deel participatiebudget en het niet langer verstrekken van een overbruggingsuitkering als gift maar als lening (30.000). Hier merken we de integraliteit en holle kreten. Investeren, “wij doen als college wel een investering van 1,7 miljoen.” Vestzak/broekzak. Van het ene deel Sociaal Domein (participatie, wwb) naar het andere (jeugdwet, wmo?).

Daarnaast wordt hiermee bijvoorbeeld ook volstrekt voorbij gegaan aan een brief van de Regionale Advies Raad Werk en Bijstand. Ik citeer; “een belangrijke discussie zal moeten gaan over het re-integratie beleid. Ferm Werk stelt onomwonden dat het adagium iedereen doet mee, budgettair niet vol te houden is”. Kortom, re-integratie valt onder de Participatiewet (net als Ferm Werk o.a.). Dus als men daar al budgettaire tekorten signaleert, hoe “fatsoenlijk” is het dan om daar in 2015 ....., 2016 ..... etcetera weg te halen. Ook al hebben we het hier over een bovenwettelijk deel. Gelet op de doorgevoerde bezuinigingen is een bovenwettelijk deel absoluut geen luxe. Maar ja, we hebben wel meer gezien dat het college niet luistert naar “aanbevelingen” (Rekenkamer, Ferm Werk). Dus wat dat betreft; niets nieuws onder de zon. Maar daarmee komen ook de “bewonersavonden” (inspraak?) in een ander daglicht te staan. En daarnaast is het, zo vind ik, te triest voor woorden om een “minimaal” bedrag van 30.000 euro weg te halen door de overbruggingsuitkering (voor mensen met een aanzienlijke inkomensdaling!) van een gift om te zetten naar een lening.

Waar blijven de politieke keuzes. Kan de OZB niet met 0,10/0,20/1,- euro verhoogd worden? Kan niet een “andere investering” in de wacht gezet worden? Hoe zit het met “de vervuiler betaalt”, zoals op sommige andere beleidsterreinen, wet- en regelgeving doorgevoerd is. Eigen bijdrage naar draagkracht bijvoorbeeld. Oh neen, mag niet; eigen bijdrage in de Jeugdwet. Nou ok, doen we VVD-tje; halen we de kindertoeslag weg. Of we kiezen voor geen “gesubsidieerde” hulp aan ouder(s), kind(eren) die er aantoonbaar zelf moedwillig “een potje” van maken? In dergelijke gevallen; “rekening man”. Kortom....., is en blijven politieke partijen inwisselbaar? Zijn er geen politieke uitgangspunten meer vanuit partij ideologische basis?

Polariserend zou je kunnen zeggen; CDA (gezin hoeksteen samenleving); geen hulp aan één ouder gezinnen danwel gescheiden mensen. CU/SGP kan geld uittrekken voor extra Jeugdhulp op Christelijke grondslag. VVD stelt dat de vervuiler betaalt en PW stelt dat de hoogste inkomens naar vermogen bijdragen. En D66, geen keuze. Kijken met welke keuze een meerderheid te verkrijgen is.

Daarnaast stelt het beleidsplan dat er 1,7 miljoen apart is gezet voor het inrichten van de lokale infrastructuur die de (andere) (ja, andere tussen haakjes!) vormen van ondersteuning moet gaan bieden. Is dat dezelfde 1,7 miljoen als hiervoor? Ik kan deze post niet op de begroting terugvinden. Maar ik kan dan ook geen begroting lezen. U als Raad wel, dus ik hou me aanbevolen voor uw opmerking waar ik een en ander kan vinden.

2. Jeugdbeleid;

Drie opmerkingen, al kan ik er natuurlijk meerdere maken.

Er wordt gesteld dat “alle inwoners van Woerden...” gelijke toegang tot Jeugdzorg krijgen. “Sociale en etnische afkomst, ... maken hierin steeds minder het verschil”. Het zal niet zo bedoeld zijn maar feitelijk wordt gezegd dat voor de Transitie door Jeugdzorg c.s. wel onderscheid werd gemaakt. Ergo, Jeugdzorg c.s. “discrimineerde”(?). En dan zijn we blij dat twee medewerkers van Jeugdzorg sinds kort .....

De eenmalige indicatie. Even kort; hier wordt duidelijk dat de wethouders inhoudelijk niet weten waar ze het over hebben (enigszins gechargeerd) of eigenlijk hoe “complex” een en ander is. En dus wellicht niet haalbaar. Immers; uitgangspunt is indicatie-arm/indicatie-vrij. Toch? Dat was immers een van de heikele punten. De indicaties/classificaties. Vandaar ondersteuningsplan.

Ondersteuningsplan als indicatie. En nu worden weer indicaties opgevoerd? Weliswaar éénmalig, maar een éénmalig ondersteuningsplan (indicatie toegang zorg) is geen goed plan. Het is immers de bedoeling dat de situatie minimaal stabiliseert, maar liever verbetert. Een ondersteuningsplan dient dan ook zijn toets momenten te hebben, en bijgesteld te worden. Desnoods een volstrekt nieuw plan. Daarbij kan overigens ook sprake zijn van een verslechtering van de situatie. Wellicht dat kennismaken van handelingsgerichte diagnostiek en handelingsgericht werken uitkomst biedt.

“Daarnaast is het op dit moment zo dat als een ouder/kind geen hulpvraag heeft, hulp ook niet ingezet kan worden. Woerden laat deze benadering los.....” Bekt goed, maar is wettelijk niet haalbaar. De route in de nieuwe Jeugdwet loopt nog steeds (net als voorheen) via de Raad of (in sommige gevallen) Justitie (net als voorheen). Dwang kan alleen met dreigen, en bovendien staat dwang op gespannen voet met eigen regie. Volstrelte onzin dit onderdeel. En daarmee de burger voor de gek houden. En “dat deze zorg met drang onder andere denkbaar is via het Amhk (voorheen Amk)” ....? Gebeurt al jaren en is ook in de nieuwe Jeugdwet “een (wettelijke) taak van het Amhk”. Met dien verstande; als ouders en kind niet willen, kan er niets”. Tenzij we de burgemeester inschakelen bij gevallen van ernstige schade voor zichzelf en de omgeving (gedwongen opname). Ik zeg dan; reserveer een potje “procedure- en advocaatkosten”.

3. Transformatie;

Woerden staat voor een andere aanpak van de Jeugdzorg(?) Behoudens een “integrale toegang” en minder financiële middelen, is niets anders dan voorheen. Oh niet waar, we gaan lokaal werken..... Toch raar dat we dan regionaal en bovenregionaal moeten gaan samenwerken om ..... Het kan voor een aantal doelgroepen niet anders, dat besef ik ook. Hoewel..., waar blijft dan het streven naar inclusie? Juist ja, een illusie.

Anders ook ; “één gezin, één plan, één regisseur, één budget”. Niet om de hulpverlening beter te laten verlopen, maar eenvoudigweg een financieel beheersingsmodel. Net als het adagium “eigen kracht”. Want los van één budget (gemeente bepaalt hoogte! Toetsing ondersteuningsplan! Bepaalt criteria!), waren de andere aspecten al langer uitgezet. Trajectbegeleiding, casemanagement, behandelverantwoordelijke zijn geen nieuwe termen. Bestaat al langer. De vraag die beantwoordt moet worden, is waarom deze werkvormen onvoldoende uit de verf zijn gekomen. En iedere zichzelf respecterende Jeugdhulpverlener heeft altijd het gezin als onderdeel gezien van een “individueel” probleem. Is ook niet nieuw. En ook in de “volstrekt andere aanpak” van Woerden kan een cliëntensysteem nog steeds met meerdere hulpverleners te maken krijgen (sociaal consulent, zorgmakelaar, Save-medewerker, Amhk onderzoeker, huisarts, specialist ziekenhuis, revalidatie-arts, orthopeed, ergotherapeut, psycholoog, orthopedagoog, docent, ambulante begeleider, klantmedewerker WWB etcetera). En één (ondersteunings)plan is niet realistisch. Er dient voortdurende toetsing, bijstelling en heroverweging plaats te vinden. Met daarbij bijstelling budget als gevolg van voortschrijdend inzicht.

Tenzij ieder plan geformuleerd wordt met als einddoel; “Ouder(s) en kind(eren), ergo het gezin/gezinssysteem, functioneren/functioneert (participeren/participeert) weer “normaal” (dat wil zeggen binnen de mogelijkheden) in onze samenleving”. Maar dan hebben we het over een “open eind financiering” zo lang “normaal” niet is gedefinieerd.

Daarnaast bouwt Woerden aan een eigen lokale zorgstructuur, en dat terwijl men zo bang was voor het ontstaan van “nieuwe entiteiten”. Focussen op “vindplaatsen” is effectiever dan het bouwen van nieuwe organisaties?

4. Huidig stelsel

Over het huidig stelsel is al veel geschreven en naar voren gebracht in de diverse media. De knelpunten, zoals omschreven, onderschrijf ik. Wat wordt gemist, is/zijn de oorzaak/oorzaken hiervan. En wat wordt gemist is de rol van de zorgverzekeraars, de medicijnenfabrikanten en de politiek, verantwoordelijk voor de “normen”. Het moge een illusie zijn te veronderstellen dat simpelweg een bijna failliete boedel in handen van de gemeente leggen, DE oplossing is. Niet alleen gemeenten, maar onze gehele samenleving is op dit moment niet capabel om dergelijke majeure operaties vorm en inhoud te geven. Zelfreflectie in deze was op zijn plaats geweest. Het is voor mij dan nog steeds een raadsel waarom gemeenten zich iets dergelijks “door de strot hebben laten duwen”. En gek genoeg stond men in Woerden “te popelen”. Zelfoverschatting? Of kunnen we stellen dat de wethouder Jeugd goed is ingeburgerd en “gewoon een te grote broek heeft aantrokken”. Een term waar hij op zijn D66 site bij “aantreden” Woerden nog mee kwalificeerde.

Eerder dit jaar gaf de wethouder ook nog aan het wel te kunnen met 10% minder. Lopende het jaar is het Rijk, dankzij voortschrijdend inzicht, met financiële reparaties gekomen. De efficiencykorting bedraagt nu “officieel” 3,5%, maar officieus ongeveer 6,5% (volgens VNG). Dit vanwege overheveling deel Awbz naar Jeugdwet en de daaraan gekoppeld efficiencykorting. Dit korting loopt op naar ongeveer 15% (prognose nu) in 2017. Maar wanneer de arbeidsmarkeffecten worden meegenomen kunnen de financiële consequenties wel oplopen naar – 30% (onderzoek frictiekosten, Pantei eindrapport 31 januari 2013). Verder is het raar dat in de Woerdense begroting het eerste jaar (de transitie) het meeste extra geld wordt vrijgemaakt. En de jaren erna de Rijkskortingen integraal overgenomen. Helemaal wanneer we 2015 moeten zien als een “leerjaar”. Het zou van inzicht getuigen om ook in de jaren na 2015 in ieder geval voldoende financiën (lees; feitelijk meer dan in 2015) op te nemen. Om financiële verrassingen te voorkomen. Tenzij de portefeuillehouder zich al “rijk rekent” met de ogenschijnlijke vrijheid om in 2016 in te kopen zonder verplichtingen. Maar hoe wordt dat dan weer gekoppeld aan zorgcontinuïteit?

Ook getuigt deze begroting niet van realiteit wanneer we kijken naar Deens onderzoek. Daar heeft men een aantal jaar geleden al een vergelijkbare transitie ingezet, waarbij men overigens investeerde in de eerste jaren. Pas na 5/6 jaar zo is gebleken, was er sprake van “besparingen”. Nu is Denemarken geen Nederland, maar daar waar Nederland qua onderwijs graag kijkt naar het Fins model (passend onderwijs), zou men voor wat betreft de Jeugd best eens dergelijke (Deense) feiten mogen laten meewegen.

Helemaal vreemd ook de begroting als we kijken naar de Doelenboom. Daaruit blijkt dat begin 2015 feitelijk een (terechte) nulmeting gaat plaatsvinden op diverse “gebieden”. Ergo; het exacte cliëntenbestand is ogenschijnlijk nog niet in beeld (en dat kan eigenlijk ook niet, gelet op het moeizaam verkrijgen van de benodigde managementinfo). Om dan nu al te veronderstellen dat je de bezuinigingen vanaf 2016 integraal kunt doorzetten... (weliswaar met wat extra, maar ook weer minder extra geld dan 2015) getuigt mijnsinziens niet van realiteit. Maar ik laat me graag verrassen. Wellicht dat een strenge toetsing van de ondersteuningsplannen waarbij Toegang gespecialiseerde hulp gevraagd wordt een optie is. Of het fenomeen “schuivende panelen” gaat zijn intrede doen. Potjes geld een andere naam geven, zoals feitelijk nu al gebeurt met de 1,7 miljoen “investering” (Participatie geld, Wwb geld).

De punten 5 tot en met 10 neem ik maar gewoon ter kennisgeving aan. In essentie zijn het “feitelijkheden”. Weliswaar gekleurd en vanuit politiek en financieel perspectief bekeken, maar ok.

Met daarbij de opmerking dat ik me kan vinden in vroegsignalering (project Kiekeboe), maar dat klakkeloos overnemen bevindingen alleen kan indien toevalligheden zijn uitgesloten. En dat de gegevens over Voortgezet Onderwijs en ambulante jeugdhulp (De Ronde Venen) wellicht een vertekend beeld geven. Aldaar immers geen onderwijs VMBO basis en kader alsmede Praktijk. En de ervaring heeft geleerd .....

Aanbevelingen en Advies.

De commissie welzijn en de Raad kunnen het huidige “beleidsplan” gewoon klakkeloos goedkeuren. Een echte buil kan men zich niet vallen, en onder het mom van “wie dan leeft, dan zorgt” neemt men ook kennis van de risico’s die zijn opgenomen in dit “beleidsplan”. Op het moment dat een risico zich aandient of heeft aangedient, wordt wel weer een oplossing verzonnen. Het wegstemmen van dit beleidsplan echter, heeft verregaande gevolgen. Er kan dus gesteld worden dat de portefeuillehouders een perfect tijdpad hebben bewandeld. Net nu indienen met nog ongeveer drie maanden te gaan. Dus geen risico en desgewenst nog wat tijd om hier en daar een wensje in te willigen. Teveel wensen, zullen leiden tot een machtswoord.

Kan het dan anders? Ja het kan anders.

Uitgaande van uw akkoord voor het voorliggende beleidsplan, stel ik voor om vanaf morgen te starten met het zorgvuldig doorvoeren van wijzigingen.

We beginnen daarbij met het veranderen van de gehanteerde visie in een echte visie. We kunnen die zelfs ontlenen aan dit beleidsplan. Maar ik bedoel dan niet de “dogma’s” omschreven onder 2 Onze Visie.

Neen, de visie staat omschreven op pagina 9; “Binnen dit complexe veld en dynamiek streeft ..... wordt;

“Woerden zorgt er voor dat elke jeugdige de kans krijgt om naar vermogen een zelfstandig leven te kunnen leiden door Hulp (gewenst/ongewenst), Onderwijs (passend bij de mogelijkheden) en uiteindelijk zelfstandigheid (al dan niet financieel en al dan niet met ondersteuning)”.

Daarnaast laten we de volledige integraliteit los, maar koppelen we de Jeugdwet aan de Wet Passend Onderwijs. Dat wordt één logisch blok. Wmo en Participatiewet kunnen dan ook aan elkaar gekoppeld worden. Voortschrijdend inzicht zal in de komende (tientallen?) jaren moeten uitwijzen in hoeverre er sprake kan zijn van “volledige integraliteit”.

Voorts kiezen we voor de inhoud en “omarmen” we de (van oorsprong Australische) Triple P-methode (voor nadere info, www.triplep-nederland.nl) als leidend voor onze visie. Positief Opvoeden. Kan bogen op 25 jaar wetenschappelijk onderzoek en is kosten effectief. Bovendien geschikt voor 0-16 jaar en kan naadloos ingevoegd worden in het door Woerden “gewenste lijnmodel”. Wetenschappelijk onderbouwd, evidence based, zowel preventief als curatief. Samenwerking tussen professionals door het werken vanuit één visie en het spreken van één taal. Ik raad de portefeuillehouders, raads- en commissieleden aan zich te verdiepen in de literatuur (via internet) van en over Triple-P. Ik kan me dan maar één reactie voorstellen; Passend, zeer goed passend.

En in tegenstelling tot nu voorgesteld, zetten we geen integralisten, maar specialisten in de Toegang of net (op 1 cm) er achter Deze verrichten handelingsgerichte diagnostiek, snel en kort indien mogelijk. Uitgebreid indien noodzakelijk. Om bij de juiste vraag op een juiste manier te handelen is hun expertise (ook altijd kijkend naar kosten/baten zoals gewend).

Daarbij rekenen we ook definitief af met etiketjes plakken. Adhd, Odd, Verstandelijk beperkt, Autisme etcetera. We hanteren gewoon een, reeds bestaande, indeling los van het gegeven of er al dan niet ook sprake is van een lichamelijke handicap. Die nieuwe indeling;

I Ontwikkelings “stoornissen”; (leerstoornissen, spraak-en taalstoornissen, autisme en andere PDD, pervasieve ontwikkelingsstoornissen)

II Externaliserende “stoornissen” (aandachtstekort-hyperactiviteitsstoornis of Adhd, Gedragsstoornissen)

III Internaliserende “stoornissen” (seperatiestoornis, gegeneraliseerde angststoornis, specifieke fobie, sociale fobie, paniekstoornis, stemmingsstoornis)

IV Psychiatrische “stoornissen” met lichamelijk lijden (somatoforme stoornis, eetstoornissen)

V Overige “stoornissen” (ticstoornissen, psychiatrische stoornissen bij jonge kinderen)

Hebben we dan “alles”? Er zullen vast enkele “uitzonderingen” zijn. Maar die calculeren we in, na raadplegen deskundigen. En bij deze “indeling” zal er altijd uitgegaan worden van het individuele geval. Wat heeft deze persoon met deze (in meer of mindere mate voorkomende) “stoornis”, gelet op zijn/haar situatie nodig om te bereiken dat hij/zij “later” zelfstandig (zoals verwoord in onze visie) kan zijn. En wat nodig omvat zowel hulp als passend onderwijs.

Nu blijkt, hoop ik, ook waarom we Jeugdhulp en Passend Onderwijs als één beschouwen. Los van bovenstaande, hebben we het immers over jeugd. En onze jeugd kent een leerplicht. Dus onze gehele doelgroep bevindt zich op onze PO en VO scholen. En daarnaast zijn ook de kinderen die gebruikmaken van speciaal onderwijs bekend. Het voorschoolse traject valt onder de “consultatiebureaus” (GGD) en voorschoolse opvang/crèches. Marketingtechnisch gesproken, pratend over doelgroep, bereik .... Hoe simpel kan het zijn.

Er zijn maar weinig (geen?) “stoornissen” die niet tijdens de schoolperiode van onze Jeugd “zichtbaar” worden (of zijn). Vandaar ook de noodzakelijke koppeling. Hulp moet dan immers samengaan met onderwijs. En we zijn van discussie af wanneer welke hulp de taak is van scholen danwel de taak van “onze jeugdhulpverleners”.

Het lijkt me helder dat het “samenvoegen” van de Jeugdwet en Passend Onderwijs meer is dan de som der delen. Los nog van een eventueel financieel (budgetten Samenwerkingsverbanden PO/VO) cq personele voordeel. Bovendien is kennis (leraren, orthopedagogen, pedagogen, SMW-ers, schoolpsychologen, ambulante begeleiders, IB-ers etc) al voor handen. We hebben niet voor niets de afgelopen jaren “minder” leerlingen doorverwezen naar het speciaal onderwijs. Dus mogen we veronderstellen dat het met de kennis en ervaring ten aanzien van “jeugd met problemen” wel goed zit. Maar natuurlijk altijd beter kan. Wil iedereen.

Hebben we nog wel te maken met kinderen die rond hun 15^e/16^e hun diploma halen en naar het MBO gaan. Buiten Woerden. Ik stel voor dat deze kinderen “de verantwoordelijkheid” blijven van de school waar ze hun diploma hebben gehaald. Die moeten dus door de scholen worden “gevolgd”. De kinderen die op het ID-college hun schoolloopbaan vervolgen, worden gedeelde “verantwoordelijkheid” ID/school van herkomst. Als je het “goed” doet als VO “lever” je immers kinderen met een diploma “af” zonder verdere problemen of op zijn minst met de vaardigheden (of steun/hulp) om met de aanwezige problemen om te gaan.

Een en ander impliceert natuurlijk ook dat we afstappen van het wijkgericht werken, en dat omzetten naar “schoolgericht” werken. Schoolteams ipv wijkteams. Voordeel voor de Woerdense portefeuillehouders (maar in eerste instantie de betrokken kinderen) is dat “dwang” vanzelfsprekend wordt. Immers, iedere ouder wil toch dat zijn/haar kind het “goed doet” op school (uitzonderingen daargelaten natuurlijk). We maken daarbij tevens onderscheid tussen “wel willers, maar niet kunners (bewust, onbewust onbekwaam) en absolute “niet willers”. Aan deze laatste groep besteden we geen (weinig) aandacht. En voorzien we in de bestaande en nog steeds aanwezige strafrechtelijke aanpak. Op het moment dat mensen uit deze groep tot “inkeer” komen, verdienen ze ook weer onze onverdeelde aandacht.

Of dit met of zonder PGB (desnoods levenslang en Passend Onderwijs/Jeugdwet breed) gebeurt, zal mij verder een zorg zijn. PGB is immers niets meer en niets minder dan een financieel beheersingsmodel. Op voorhanden, bij toekenning, zijn dan immers “de kosten” bekend. En in het gareel te houden (toetsing). Ten aanzien van het “overgangsrecht” stel ik voor de huidige PGB-houders onverkort hun PGB te laten behouden indien gewenst (rond de 540.000? Begroting). Deze mensen kunnen dan daarnaast, zonder dat hun PGB-budget wordt gekort, in eerste instantie kosteloos gebruik gaan maken van het “Woerdense aanbod” ergo een passend Triple-P aanbod. Mocht dat dan bevallen....

Over de privacy kan ik me niet uitlaten omdat het mij aan voldoende wetskennis ontbreekt. Wel kan ik aangeven dat wat mij betreft de hulpverlening over alle relevante gegevens dient te kunnen beschikken die van belang zijn voor het geven van adequate hulp!

Ik stel ook voor een Woerdense Stichting Jeugd.... op te richten waarin alle elementen zijn opgenomen. Qua personele kosten en programma’s/interventies zal dat goedkoper zijn dan aanbod betrekken van “externe partners”. Er zullen dan nog wel altijd “echt speciale voorzieningen” moeten worden ingekocht. Maar dat is, zeker wanneer we naar de cijfers/cliënten kijken, marginaal. Voor wat betreft de kosten stel ik voor een en ander door financiële experts te laten berekenen cq doorrekenen. Ik heb daar zelf te weinig kennis van en over. Mochten extra investeringen nodig zijn, zullen we dat niet laten. De winst betaalt zich immers uit in adequate hulp op korte termijn en financiële besparingen op lange termijn (zie Deens model). En daarnaast zal deze aanpak ook op termijn zijn positieve effecten hebben op WMO- en Participatiewet gebruik.

Rest mij nog te zeggen dat we met bovenstaande niet de illusie moeten hebben dat we “geen Savannah’s” meer krijgen, of geen dwaze vaders (moeders) die hun kinderen om het leven brengen. De (een) maakbare samenleving, zonder excessen, bestaat niet.

8/10/2014 p.l.

